

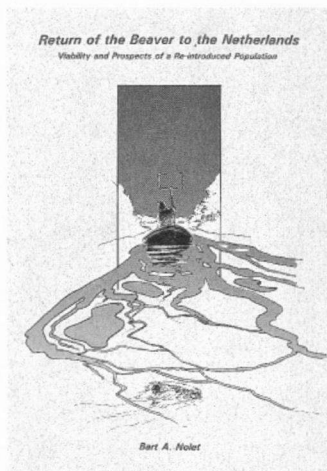
Nog meer bevers

Vrijdag 30 september zijn er wederom bevers uitgezet in Nederland, ditmaal in de Gelderse Poort ten noordoosten van Nijmegen. Volgend jaar zullen er nog een paar bijkomen in hetzelfde gebied. Bij de bevers is een zender geïmplementeerd, zodat hun verplaatsingen gevolgd kunnen worden. Het betreft hier een gezamenlijk project van het Wereldnatuurfonds, het Staatsbosbeheer en de directie Natuur, Bos, Landschap en Fauna van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. De bevers zullen gevolgd worden door medewerkers van het Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek.

Na het onderzoek aan de bevers in de Biesbosch werd duidelijk dat het voor het voortbestaan van deze kleine populatie heel belangrijk is dat er een netwerk van beverpopulaties met tussenliggende verbindingszones gecreëerd wordt. In 1981 zijn bevers uitgezet in de Roer en in de Hase, twee rivieren in Duitsland op de grens met Nederland. Doordat nu in de Gelderse Poort bevers zijn uitgezet, tussen de Biesbosch en de Duitse populaties, is de kans op uitwisseling van individuen tussen de populaties groter geworden. Om deze uitwisseling mogelijk te maken mogen de bevers gaan en staan waar ze willen. Dat geldt ook voor de bevers in de Biesbosch, die voorheen teruggevangen moesten worden als ze de Biesbosch verlieten.

De keuze voor de Gelderse Poort als uitzetlocatie is niet alleen gebaseerd op de centrale ligging tussen de Biesbosch en de Duitse populaties, maar ook omdat het landschap hier sterk verschilt van dat in de Biesbosch. De Gelderse Poort is rijker aan kruiden en het ooibos is hier nog niet zo ver ontwikkeld als in de Biesbosch. De verwachting is dat dit de Gelderse Poort aantrek-

KORTAF

Tekening Lammert Joustra

kelijker maakt voor bevers en dat de effecten van hun aanwezigheid op de vegetatie groter zullen zijn. Om die effecten te kunnen meten zullen delen van de Gelderse Poort voor de bevers afgesloten worden.

Wie graag wil weten wat de resultaten zijn van het beveronderzoek in de Biesbosch kan het proefschrift *Return of the Beaver to the Netherlands* bestellen door f 20,- over te maken op giro 4389915, ten name van Bart Nolet, Nijmegen, onder vermelding van 'proefschrift'.

Dennis Wansink

Eekhoorn-nesten tellen

In het kader van het Zoogdiermonitoringproject van de VZZ en de VLEN/svo willen we ook de aantallen eekhoorns gaan volgen. Een geschikte manier daarvoor is het tellen van hun nesten. Omdat eekhoorns gemiddeld een vast aantal nesten bouwen, is dat bruikbaar als maat voor het aantal eekhoorns.

De beste maand om die nesten te tellen is november, als loofbomen hun bladeren hebben verloren en eekhoornnesten goed zichtbaar zijn. Deze nesten zijn goed herkenbaar, kogelrond, zo groot als een voetbal en bestaande uit takken met veel bladeren.

In november 1994 willen we met dit project van start gaan. Hiervoor zoeken we enkele tientallen deelnemers, die ieder één of enkele bosgebieden willen afzoeken op eekhoornnesten. Deze telgebieden

hebben een grootte van bij voorkeur 10-25 hectare en worden grondig afgezocht naar nesten. U moet hiervoor wel even van te voren contact opnemen met de eigenaar. De bosgebieden moeten van één bepaald type zijn, bijvoorbeeld alleen loofbos, alleen naaldbos of alleen gemengd bos. Het mooist zou zijn als iedere waarnemer twee of drie gebieden zou willen tellen, van elk

van deze hoofdtypen één, maar noodzakelijk is dit niet. Hoewel eekhoorns het in naaldbossen het beste doen, willen we toch ook graag tellingen in loofbossen, omdat daar de grootste jaarlijkse verschillen zullen optreden.

De bedoeling van deze tellingen is dat ze jaarlijks wor-

den herhaald, op precies dezelfde manier en liefst door dezelfde personen uitgevoerd. Het herkennen van eekhoorn-nesten is niet zo moeilijk, dus iedereen kan aan dit project meedoen. Wilt u meedoen, geeft u zich dan op bij onderstaand adres, dan krijgt u een handleiding en een telformulier toegestuurd.

Rombout de Wijs, Pimpernelstraat 6, 1314 JL Almere, telefoon: 036-5346338 (NL; elke avond van 20:00 - 21:00, vaak ook overdag).

Winternest van de eekhoorn in een meidoorn. *Foto Jaap Mulder*

Symposium Echolocatie

Ter nagedachtenis aan Louis Jurine, die 200 jaar geleden met het onderzoek naar echolocatie bij vleermuizen begon, wordt van 18 tot en met 20 november 1994 een symposium over dit onderwerp gehouden in het Muséum d'histoire naturelle de Genève, Zwitserland. Mensen die het symposium willen bijwonen, een lezing willen verzorgen of een poster willen presenteren kunnen dit doorgeven aan Prof. Dr. Volker Mahnert, Muséum d'histoire naturelle, Case postale 6434, CH-1211 Genève 6, Zwitserland, telefoon: 0041.22.7359130 of fax: 0041.22-7353445.

Waarnemingen Boommarters

Het gaat goed met het onderzoek naar de verspreiding en het voorkomen van de boom-marter *Martes martes*, het zogenaamde BIN-project van de Werkgroep Boommarter Nederland van de VZZ. BIN staat voor Boommarter Inventarisatie Nederland. Dit jaar zijn er weer meer waarnemingen van boommarters en van nesten met jongen gevonden dan het vorig jaar. Ook is er, net als vorig jaar, een nest met jonge boommarters gevonden in een huis. De ontwikkelingen van het BIN pro-

ject worden via een nieuwsbrief verspreid, het zogenaamde BINieuws. De nieuwsbrief verschijnt voorlopig tweemaal per jaar.

Bij het inventariseren van boommarters zijn sporen, zoals krabsporen, latrines en prooiresten, meestal de eerste aanwijzingen voor de aanwezigheid van boommarters. Gegevens over verkeersslacht-

offers, zichtwaarnemingen en nestbomen vormen een bevestiging van het voorkomen van boommarters, maar zo iets blijft een kwestie van geluk. Daarom willen de landelijke coördinatoren iedereen nadrukkelijk vragen om waarnemingen door te geven. Ook beheerders van natuurterreinen, bouseigenaren en dergelijke wordt verzocht gegevens door te sturen. Waarnemingsformulieren zijn te verkrijgen bij *Ad van Roosendaal, Molenveld 53, 7391 ZB Twello, tel. 05712-75185 (NL).*

Jonge boommarters onder dak van een woonhuis in Nieuw Milligen.

Foto Sim Broekhuizen

Het laatste nummer van Lutra (jaargang 37, nr 1) bevat een uitgebreid artikel over de kolonisatie van Noord Beveland door de veldmuis. Dit proces werd gevolgd vanaf 1960, toen de eerste dam naar het toenmalige eiland werd voltooid. De kolonisatie had grote gevolgen. Vóór de verbinding met het vasteland tot stand kwam, leefden overal op het eiland noordse woelmuizen. Binnen enkele jaren zaten de veldmuis-

Lutra

zen overal en waren noordse woelmuizen alleen nog maar te vinden in natte vegetaties, zoals dat elders in Nederland het geval is bij aanwezigheid van veldmuis of aardmuis. Naast de beschrijving van het verdringingsproces is het artikel onder andere interessant omdat eruit blijkt dat de noordse woelmuizen nu gemiddeld groter zijn dan toen

er nog geen veldmuizen waren!

Verder bevat Lutra artikelen over verminderde voortplanting bij steenmarters in Nijmegen, over tandverlies bij duitse vossen, en over de sterke toename van het aantal waarnemingen van bruinvissen voor de nederlandse kust: er werd zelfs voor het eerst sinds jaren een klein jong waargenomen!

Jaap Mulder

Verkeersslachtoffers

Egel langs de weg.

Foto Jaap Mulder

De provincie Utrecht heeft in haar beleidsplan voor natuur en landschap financiën beschikbaar gesteld om voorzieningen te treffen voor faunapassages. Om een juiste keuze te maken omtrent de inrichting en de situering van dergelijke passages is een

inventarisatie gewenst van de huidige knelpunten. De Stichtse Milieufederatie wil hieraan graag een bijdrage leveren door het komende jaar

een aantal wegen op verkeersslachtoffers te inventariseren.

Het gaat om wegen in het zuidelijke deel van de Utrechtse Heuvelrug, zeg maar alles ten zuiden van de lijn Maarn-Doorn-Leersum-Amerongen-Rhenen-Veenendaal. Deze wegen bevinden zich binnen het Nationaal Park dat in oprichting is en waar dus goede voorzieningen voor migrerende zoogdieren noodzakelijk zijn.

Van de vrijwilligers wordt gevraagd een bepaald wegtracé op vaste tijden 's morgens te inspecteren op gezamenlijk vast te stellen teldata. De nadruk zal liggen op de maanden september en oktober 1995, in verband met de trek van veel diersoorten. Mogelijk wordt er ook in het voorjaar geïnventariseerd. Dit en de nadere invulling van de inventarisatie is afhankelijk van het aantal vrijwilligers dat zich aanmeldt. Voor de kandidaat-tellers zal te zijner tijd een bijeenkomst belegd worden.

Voor nadere informatie kunt u terecht bij *Ton Janssen, Stichtse Milieufederatie, Emma-laan 41, 3581 HP Utrecht, telefoon 030-544457 (NL).*